

handleiding 18.2 DE PREEK

---

leerdoel

wat je gaat behandelen

bijbelstudie Rom. 10:8,14-21

lesstof

Een belangrijk onderdeel van de dienst

Een kerkdienst bestaat uit meer dan een preek, het geheel van de eredienst is een ontmoeting van God met zijn volk. Binnen die ontmoeting hebben allerlei onderdelen van de liturgie hun eigen plek. Eén van die onderdelen is de preek. Gods Woord moet worden verkondigd, volgens het bevel van Jezus zelf: Gaat heen en maak alle volken tot mijn leerlingen, Mat. 28:19. De preek is een belangrijk instrument van de Heilige Geest om je geloof te versterken, want de Geest werkt met het Woord. Dat blijkt ook op het Pinksterfeest in Jeruzalem: de Heilige Geest zet Petrus al direct aan tot preken.

De inhoud van de preek

Er komt in Gods Woord veel aan de orde. In de prediking moet de volle breedte van de Bijbel aan bod komen, zowel OT als NT. Gods Woord moet worden uitgelegd en toegepast op het leven van vandaag. Bij de uitleg van Gods Woord kan de preek onderwijs geven, het kan bemoedigen, vermanen, troosten, waarschuwen, opbouwen, samenbinden, Gods liefde tonen, enz. Binnen onze kerken is afgesproken om als regel eenmaal per zondag te preken aan de hand van de catechismus, k.o. art. 66, kerkboek pag. 604. Op die manier komt de leer van de kerk met regelmaat terug en worden geen onderdelen 'vergeten' of 'overgeslagen'.

Centraal in de verkondiging staat de redding die Jezus Christus biedt aan zondige mensen door zijn offer aan het kruis. Christus is het centrum van de prediking, 1 Kor. 2 : 2.

De preek als sleutel van het hemelrijk

God komt in de preek met zijn Woord naar je toe, met de oproep om je te bekeren en te geloven in zijn Zoon. Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. Telkens wanneer dat goede nieuws wordt doorverteld, wordt als het ware de deur van Gods rijk open gezet. De prediking is als een sleutel van het hemelrijk. HC zd 31, v/a 84.

Tegelijk wordt in de prediking verteld, dat wie niet geloofd in de Zoon, niet wordt gered en Gods oordeel zal ondergaan. De afwijzing van Gods Woord heeft grote gevolgen. Paulus zegt: Wij zijn gezanten van Christus, God doet door ons zijn oproep. Namens Christus vragen wij: laat u met God verzoenen. God heeft hem die de zonde niet kende voor ons één gemaakt met de zonde, zodat wij door hem rechtvaardig voor God konden worden, 2 Kor. 5 : 20-21

Wat doe je met de preek?

Luisteren vraagt een actieve houding van de luisteraar. Je moet interesse hebben, opletten en willen begrijpen en onthouden. Je moet wat je hoort voor waar aannemen en willen toepassen op je eigen levenssituatie. Bij preken is je 'luisterhouding' erg belangrijk. Het is goed daar eens over na te denken en daar over te spreken onderling. Hulpmiddel is een preekbespreking met je broeders en zusters. Je kunt daarbij goed het GVI-kaartje 'luisterwijzer' gebruiken.

wat je wilt bereiken

- het belang van de preek kunnen uitleggen
- met de bijbelstudie kunnen vertellen over de boodschapper en de hoorder van Gods Woord
- weten wat centraal staat in de preek en welke onderwerpen aan bod kunnen komen
- kunnen uitleggen dat de preek een sleutel van het koninkrijk van de hemel is
- kunnen vertellen over je luisterhouding en aangeven hoe je daar zelf mee omgaat

handvat voor de mentor:

zingen: Ps. 19; Ps. 42; Ps. 43; Gz. 6.

bijbel: Hand. 2:42; Rom. 10:8,14-15; 1 Kor. 1:23; 1 Kor. 2 : 2; 2 Kor. 5 : 18-21

belijdenis: HC zd 25 vr/antw 65; HC zd 31 vr/antw 84 **literatuur:** C. Trimp, De Preek, van de Berg 1980

lesindeling

bijbelstudie Rom. 10:8,14-21

- Wat leer je in dit gedeelte over wat God doet?
- Wat doen de boodschappers en hoe zijn hun ervaringen?
- Hoe stellen de hoorders zich op?
- Wie zijn jouw 'boodschappers'? En hoe reageer jij?
- Wat is het belang van de boodschap zelf? En van een goede boodschapper?
- Kun je uitleggen dat de preek een sleutel van het koninkrijk van de hemel is? zie ook HC zd 31, v/a 84.

opdrachten

*Bekijk welke vragen je als groep opschreef in het schema zelfstandig werken en welke activiteiten daar bij stonden. Breng die in praktijk.

*Bespreek samen concreet waar de preek de afgelopen zondag over ging. Weet je het niet of nauwelijks meer? Hoe komt dat?

Spreek af dat je van de morgen of middagdienst van a.s. zondag een **preekverslag** gaat maken. *Neem eventueel contact op met de predikant hierover.*

*De onderwerpen van een preek: Bedenk wat volgens jullie centraal moet staan in een preek. Schrijf op welke onderwerpen aan bod zouden kunnen komen. Waar wil je graag een keer een preek over horen. Geef eventueel je wens door aan de predikant en vraag of hij een keer kan preken over jullie keuze. Misschien kun je ook meedenken over de liturgie? Bekijk hierbij art. 66 en 68 van de kerkorde, pag. 604 van je kerkboek.

*In de bijbelstudie kwam je de boodschapper van Gods woorden tegen. Welke boodschappers ken je uit het OT en NT? Hoe werd hun boodschap opgepakt? Ken je voorbeelden van bekering en gehoorzaamheid? En voorbeelden van verharding in zonde en ongelof?

(Elia preekt op de Karmel en het volk erkent dat de Here is. Tegelijk wil Izebel hem doden. Jezus opent de boekrol in de synagoge van Nazareth en men wil Hem in de afgrond werpen, tegelijk zijn er mensen die erkennen dat Hij spreekt met gezag, niet als de schriftgeleerden en Petrus zegt: U spreekt woorden van leven, tot wie zouden wij anders gaan?)

*1 Kor. 1:22-25: De Joden vragen om wonderen en de Grieken zoeken wijsheid, maar wij verkondigen een gekruisigde Christus, voor Joden aanstootgevend en voor heidenen dwaas. Maar voor wie geroepen zijn, zowel Joden als Grieken, is Christus Gods kracht en wijsheid, want het dwaze van God is wijzer dan mensen, en het zwakke van God is sterker dan mensen.

Wat betekent dit bijbelgedeelte? Wat heeft dat te zeggen over de prediking?

Is het te verwachten dat de boodschap over een gekruisigde zoveel eeuwen lang en op zoveel plaatsen doorverteld wordt? Wat wil dat zeggen?

*Stellingen:

- Je kunt niet geloven als je geen preken wilt horen.
- Wie altijd klaagt over de dominee en zijn preek, kan niet goed luisteren.
- Een preek is pas goed als je flink vermaand wordt.
- Een preek is pas goed als de liefde centraal staat.
- Een dominee mag geen stokpaardje hebben.
- Je mag niet speciaal je favoriete dominee achterna reizen.
- De kerk behoort extra aandacht te hebben voor doven en slechthorenden.
- Het aanbieden van bandjes en video's aan langdurig zieken is verplicht.

thuis verder werken en/of toetsen

lezen 18.3

opdrachten om uit te kiezen

- de afgesproken activiteiten.
- een preekverslag

om uit te knippen en in je bijbeltje te leggen

Luisterwijzer

bij de preek

1. Wat was voor jou de boodschap van de preek?
2. Wat heeft in de preek je vertrouwen op God versterkt?
3. Verandert de preek je kijk op de jezelf, je naaste of je omgeving?
4. Welk deel van de preek sprak je speciaal aan? Waardoor kwam dat?
5. Wat zou je van deze preek in de je gebed brengen?
6. Wat heeft in je (luister)houding ertoe bijgedragen dat de preek goed bij je landde?

Luistertips

- Vraag God om een goede eredienst, bid voor de dominee en voor jezelf
- zit actief en positief in de kerk bij luisteren, zingen, bidden, enz.
- lees voor de kerkdienst het bijbelgedeelte alvast door
- maak voor jezelf een verslag van de preek
- praat over de preek op zondag en door de week, op de mentorgroep, in het gezin of in een gespreksgroep in de wijk
- denk na over de preek in persoonlijke bijbelstudie
- behandel op de vereniging een thema of bijbelboek dat ook in preken aan bod komt